

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 20Csp/42/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8122202762
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Bujňák
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2022:8122202762.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov, sudcom JUDr. Marekom Bujňákom, v právnej veci žalobcu Dopravný podnik mesta Košice, akciová spoločnosť, so sídlom Bardejovská č. 6, 043 29 Košice, IČO: 31 701 914, právne zastúpeného advokátskou kanceláriou JUDr. Peter Frajt, advokát, s.r.o., so sídlom Garbiarska č. 5, 040 01 Košice, IČO: 47 240 369, proti žalovanému A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. C. XX, XXX XX C., občan SR, o zaplatenie 60,90 eura s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Z r u š u j e platobný rozkaz Okresného súdu Prešov zo dňa 27.04.2022, č.k. 20Csp/42/2022 – 23 v plnom rozsahu.

II. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 60,90 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 60,90 eura od 21.04.2021 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

III. Žalovaný je p o v i n n ý nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 100%, o ktorých výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca žalobou zo dňa 17.03.2022 uplatnil proti žalovanému nárok na zaplatenie sumy 60,90 eura s príslušenstvom. Uplatnený nárok odôvodnil tým, že žalovaný sa pri cestovaní dopravným prostriedkom (elektrickou) žalobcu dňa 20.04.2021 nepreukázal platným cestovným lístkom. Žalobca (kontrolný pracovník) jej preto v súlade s § 12 a § 14 zákona č. 56/2012 Z. z. o cestnej doprave, resp. § 8 zákona č. 514/2009 Z. z. o doprave na dráhach a v súlade s platným prepravným poriadkom a Tarifou DPMK, a.s. uložil zaplatiť cestovné 0,90 eura a sankčnú úhradu (prirážku) pri nepreukázaní sa platným cestovným lístkom 60,- eur spolu vo výške 60,90 eura. Žalovaný túto sumu napriek písomnej upomienke dodnes neuhradil.

2. Vo veci bol dňa 27.04.2022 vydaný platobný rozkaz pod č.k. 20Csp/42/2022 – 23.

3. Podľa § 266 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len ako „CSP“), platobný rozkaz spolu so žalobou súd doručuje žalovanému do vlastných rúk.

4. Podľa § 266 ods. 3 CSP, ak nemožno doručiť čo i len jednému subjektu na strane žalovaného, súd platobný rozkaz zruší v plnom rozsahu; to neplatí, ak ide o samostatné spoločenstvo podľa § 76.

5. Nakoľko sa platobný rozkaz nepodarilo doručiť žalovanému do vlastných rúk, súd platobný rozkaz v zmysle vyššie uvedených ustanovení zrušil.

6. Podľa § 116 ods. 1,2 CSP, Ak sa žalobu nepodarí doručiť žalovanému, ktorý je fyzickou osobou, na adresu podľa § 106 ods. 1 písm. a), je súd povinný urobiť všetky úkony potrebné na zistenie skutočného

pobytu žalovaného. Ak sa súdu nepodarí žalobu doručiť na adresu zistenú postupom podľa odseku 1, zverejní súd oznámenie o podanej žalobe na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke príslušného súdu. Žaloba sa považuje po 15 dňoch od zverejnenia oznámenia za doručенú, a to aj vtedy, ak sa adresát o tom nedozvie.

7. Keďže skutočný pobyt žalovaného sa nepodarilo zistiť, oznámenie o podanej žalobe bolo zverejnené na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke súdu dňa 24.08.2022. Žalovaný si žalobu neprevzal. V zmysle vyššie citovaného ustanovenia sa žaloba považuje za doručенú dňa 09.09.2022. Žalovaný sa k podanej žalobe nevyjadril.

8. Podľa § 297 CSP, súd na prejednanie sporu nariadi pojednávanie. Pojednávanie nie je potrebné nariadiť, ak

a) sa vo veci rozhoduje rozsudkom pre zmeškanie v prospech spotrebiteľa,

b) ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1 000 eur.

9. Oznámenie o vyhlásení rozsudku podľa § 219 ods. 3 CSP bez nariadenia pojednávania bolo oznámené vyvesením na úradnej tabuli súdu dňa 29.09.2022.

10. Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise a zistil tento skutkový stav:

11. Žalovaný cestovala dopravným prostriedkom žalobcu dňa 20.04.2021 o 12.06 hod. na linke 9 a nepreukázal sa platným cestovným lístkom. Žalobca uložil žalovanému zaplatiť cestovné vo výške 0,90 eura a prirážku pri nepreukázaní sa platným cestovným lístkom vo výške 60,- eur, spolu 60,90 eura. Žalovaný napriek výzve k úhrade pohľadávky zo dňa 27.04.2021 žalobcovi vzniknutý nárok nezaplatil.

12. Zistený skutkový stav súd takto právne posúdil:

13. Podľa § 760 Občianskeho zákonníka zmluvou o preprave osôb vzniká cestujúcemu, ktorý za určené cestovné použije dopravný prostriedok, právo, aby ho dopravca prepravil do miesta určenia riadne a včas.

14. Podľa § 761 Občianskeho zákonníka dopravca je povinný starať sa pri preprave najmä o bezpečnosť a pohodlie cestujúcich a pri hromadnej preprave im umožniť používanie spoločenských a kultúrnych zariadení. Podrobnosti upravia prepravné poriadky.

15. Podľa § 12 ods. 1, 2 zákona č. 56/2012 Z.z. o cestnej doprave v znení neskorších zmien a doplnkov Dopravca je pred začatím prepravy a počas nej oprávnený prostredníctvom vodiča alebo iného člena osádky autobusu, revízora alebo zamestnanca povereného organizáciou prepravy (ďalej len "dispečer") dávať pokyny a príkazy cestujúcim na účel zaistenia ich bezpečnosti alebo bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky, ktorí sú povinní ich poslúchnuť.

Vodič, iný člen osádky autobusu a revízor sú oprávnení

a) vylúčiť z prepravy cestujúceho, ktorý napriek upozorneniu neuposlúchne pokyn alebo príkaz podľa odseku 1, poruší povinnosť podľa prepravného poriadku, neoprávnene sa zdržiava v autobuse, svojím správaním ohrozuje bezpečnosť prepravy, narúša pokojnú a pohodlnú jazdu autobusu, znečistí autobus alebo obťažuje cestujúcich, ako aj osobu nespôsobilú na prepravu podľa prepravného poriadku,

b) uložiť cestujúcemu, ktorý sa nepreukáže platným cestovným lístkom, povinnosť zaplatiť cestovné a sankčnú úhradu, alebo preukázať svoju totožnosť a poskytnúť údaje potrebné na vymáhanie cestovného a sankčnej úhrady podľa § 14 ods. 2,

c) vylúčiť z prepravy cestovnú batožinu, príručnú batožinu cestujúceho alebo jeho živé spoločenské zvieratá, ak sú prekážkou bezpečnej prepravy alebo pokojnej a pohodlnej prepravy, najmä ak obťažujú cestujúcich alebo ak to neumožňujú prepravné podmienky, najmä obsaditeľnosť autobusu.

16. Podľa § 14 ods.1 písm. d/ cit. zákona cestujúci je povinný zaplatiť cestovné a na výzvu vodiča, iného člena osádky autobusu alebo revízora preukázať sa platným cestovným lístkom.

17. Podľa § 14 ods. 2 cit. zákona ak sa pri kontrole cestovných lístkov v autobuse alebo bezprostredne po vystúpení z neho na zastávke cestujúci nepreukáže vodičovi, inému členovi osádky autobusu alebo revízorovi na jeho výzvu platným cestovným lístkom, je povinný na mieste zaplatiť cestovné a sankčnú úhradu podľa tarify; inak je povinný poskytnúť identifikačné údaje na vymáhanie cestovného a sankčnej úhrady v rozsahu meno a priezvisko, dátum narodenia, adresa trvalého pobytu, číslo občianskeho preukazu alebo iného dokladu totožnosti. Ak ide o maloletého, zisťujú sa identifikačné údaje aj o jeho zákonomnom zástupcovi.

18. Podľa § 16 ods.1 cit. zákona potvrdením o uzatvorení zmluvy o preprave osôb a o zaplatení cestovného je cestovný lístok v papierovej podobe alebo v elektronickej podobe. Cestovný lístok v papierovej podobe obsahuje obchodné meno dopravcu, jeho identifikačné číslo a daňové identifikačné číslo, druh cestovného lístka, čas jeho platnosti, prevádzkový rozsah a sumu zaplateného cestovného. Ďalšie údaje, ako aj tvar cestovného lístka a spôsob jeho vydávania podrobnejšie určí prepravný poriadok po zohľadnení predpisov o účtovníctve a o dani z pridanej hodnoty.

19. Podľa § 16 ods.4 cit. zákona Cestujúci je povinný

- a) mať platný cestovný lístok pri nastupovaní do autobusu, ak ho vydala výdajňa cestovných lístkov mimo autobusu alebo ak ide o cestovný lístok vo forme aktivovaného elektronického média,
- b) kúpiť si cestovný lístok bezprostredne po nastúpení do autobusu, ak cestovný lístok vydáva vodič alebo iný člen osádky autobusu,
- c) označiť si cestovný lístok v označovacom zariadení autobusu bezprostredne po nastúpení do autobusu, ak ide o cestovný lístok, ktorého platnosť sa začína až jeho označením.

20. Podľa § 17 ods. 1,2,3 cit. zákona Tarifa upravuje

- a) sadzby základného cestovného a príplatkov k nim,
- b) sadzby cestovného pre všetky skupiny cestujúcich a psa so špeciálnym výcvikom,
- c) ceny za prepravu cestovnej batožiny, živých spoločenských zvierat prepravovaných spolu s cestujúcim,
- d) ceny za prepravu autobusových zásielok,
- e) sadzbu sankčnej úhrady podľa odseku 2 a
- f) podmienky, za ktorých sa sadzby cestovného a ostatných cien uplatňujú.

Sankčnú úhradu pri nepreukázaní sa platným cestovným lístkom určí dopravca najviac do stonásobku základného cestovného bez príplatkov.

Doprovca je povinný zverejniť tarifu na svojom webovom sídle a zabezpečiť, aby sa aspoň základné údaje sprístupnili verejnosti v cestovnom poriadku, a ak je to možné, aj v priestoroch autobusovej stanice a v autobusoch, a aby osádka autobusu a revízori boli schopní informovať cestujúcich o sadzbách a ostatných cenách pred začatím prepravy a počas nej.

21. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania, výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

22. Podľa § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky²⁾ platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

23. Listinnými dôkazmi bolo preukázané, že žalovaný cestoval dopravným prostriedkom žalobcu dňa 20.04.2021 a na výzvu sa nepreukázal platným cestovným lístkom alebo iným platným cestovným dokladom, preto žalobcovi vznikla pohľadávka voči žalovanému vo výške 60,90 eura. Vzhľadom na oprávnený nárok žalobcu súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 60,90 eura. Keďže žalovaný sa

so splnením svojho záväzku dostal do omeškania a žalobca si uplatnil aj úrok z omeškania vo výške 5% ročne od 21.04.2021, t.j. odo dňa nasledujúceho, kedy žalovaný cestoval bez cestovného lístka, súd tento úrok z omeškania žalobcovi priznal.

24. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods.1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Žalobca bol v konaní úspešný v celom rozsahu, a preto súd priznal žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100%. O výške trov konania bude po právoplatnosti rozhodnutia rozhodnuté samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti výroku I. tohto rozsudku odvolanie nie je prípustné

Proti výroku II. a III. tohto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia písomne na Krajský súd v Prešove cestou tunajšieho súdu.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a musí byť podpísané. Odvolanie musí ďalej obsahovať, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov tak, aby jeden zostal na súde a každá zo strán dostala jeden rovnopis.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci (zákon č. 65/2001 Z.z. o správe a vymáhaní súdnych pohľadávok v znení neskorších predpisov).